

“Handen af van onze rechtstaat”

“Kedeng kedeng, kedeng kedeng, kedeng kedeng, Oe Oe!” Met die woorden opende begin jaren negentig de klapper van Guus Meeuwis, om het gemoedelijk ‘boemelen’ van de trein op weg naar zijn vriendin te duiden. Een vriendelijke conducteur knipt zijn kaartje en een koffiejuffrouw brengt hem iets te drinken. Tegenwoordig associëren we “kedeng kedeng” helaas meer met de klappen die het treinpersoneel met regelmaat van agressieve reizigers ontvangt. De kranten staan er vol mee.

Er zijn stemmen opgegaan om treinpersoneel te bewapenen met bijvoorbeeld pepperspray en een wapenstok. Dan zou NS personeel zich kunnen verweren tegen agressieve reizigers. Dit plan is – gelukkig – niet doorgezet. Wel zijn er besluiten genomen over een vaste stationsagent, snel sluitende toegangspoortjes, meer cameratoezicht en de mogelijkheid om eerder reis- en stationsverboden op te leggen. Dit zou de veiligheid in en rond de trein moeten vergroten.

Maar niet alleen treinpersoneel is regelmatig de klos. Ook andere medewerkers met een publieke taak hebben te maken met agressie en geweld, zoals politiemensen en ambulance- en brandweerpersoneel. Politie en justitie hanteren hier dezelfde aanpak: na aangiftes van geweld tegen deze dienaren worden verdachten met prioriteit door het Openbaar Ministerie voor de rechter gebracht, waarbij doorgaans een driemaal zo hoge straf wordt geëist.

Het lijkt tot dusver allemaal nog niet zo te helpen. De afgelopen weken heeft de NS via de campagne ‘Handen af van onze collega’s’ nadrukkelijk de aandacht van het publiek gevraagd. Reizigers worden gestimuleerd om belaagde conducteurs en conductrices te hulp te schieten en foto’s en filmpjes te maken van de daders. Eerder deed de politie al een dergelijke oproep aan het publiek. Aan u en mij wordt dus om een actievare bijdrage gevraagd om het geweld in te dammen en verdachten “voor het hekje” te brengen. Dat lijkt op het eerste gezicht niet verkeerd. Toch roept het vragen op.

Een duidelijke trend wordt immers zichtbaar; het publiek wordt steeds meer betrokken bij de opsporing. Was dat vroeger nog beperkt tot een postertje op het politiebureau waar aanspraak kon worden gemaakt

op een beloning indien de politie met een tip een handje werd geholpen, nu wordt het publiek al opgeroepen om letterlijk een hand uit te steken. Dat is om meerdere redenen zorgelijk; de politie kan het kennelijk niet meer alleen af en bovendien lijkt de samenleving te worden aangezet om – zo nodig – ook met gepast geweld in te grijpen.

De vraag is echter waar dit eindigt. Gaan we weer langzaamaan terug naar de tijd dat ook bestraffing zonder een objectieve rechter werd uitgesproken en de executie daarvan door het publiek werd voltrokken? Ik hoor u denken dat het zo’n vaart niet al lopen. Ik wijs u met een voorbeeld op het tegendeel.

Er bestaat een (particuliere) website waarop de gegevens van Nederlanders die verdacht worden van pedofilie, staan genoemd. Eerder werden al via die site voornamen, initialen en woonbuurten van veroordeelde pedofielen openbaar. Het gaat om gegevens van pedofilie verdachte mensen die kindermisbruik hebben bekend en in afwachting zijn van hun rechtszaak. Op basis van die gegevens zijn al diverse mensen opgejaagd en mishandeld.

Ik gruwel van deze ontwikkeling. Het publiek moet zeker niet de ogen sluiten voor onbeschaafd gedrag tegen hulpverleners of anderen. Maar losse handjes zijn dan taboe. Het toepassen van geweld, het vervolgen van verdachten en het bestraffen van veroordeelden is exclusief in handen van de Staat. Wat mij betreft is dat juist een teken van beschaving!

Mr. G.G.J. Geerlings

Dronkers & Dronkers
ADVOCATEN

Roerkade 8 • 6041 KZ Roermond • 0475-723333
Brusselsestraat 42 • 6211 PG Maastricht • 043-4100120
www.dronkersendronkers.nl • info@dd-advocaten.nl